

Escoles

El cicle de conferències, un valor afegit a batxillerat

La paraula *conferència* prové del llatí *conferentia*, que vol dir 'dissertació en públic sobre algun tema concret'. Es tracta, doncs, d'una exposició que es fa sobre un tema d'interès general per al públic que hi assisteix, qui, al final, pot intervenir fent preguntes. Pot tractar temes molt variats, i la persona que la imparteix acostuma a ser experta en la matèria.

Això és el que oferim a les noies i als nois de CIC Escola de Batxillerats: conèixer o aprofundir sobre un tema, àmbit o activitat a través de l'experiència professional d'una o diverses persones. El fet de poder escoltar un expert o algú que coneix la realitat que es vol explicar, ajuda els alumnes a construir un criteri propi sobre els temes tractats.

Les conferències són un espai d'aprenentatge fora de l'aula que permet la sensibilització sobre aspectes de la nostra realitat i la reflexió sobre els valors propis. La possibilitat d'escoltar persones amb un discurs sòlid, rigorós i, a vegades, diferent, és molt enriquidor.

A l'hora de programar el cicle de conferències i de decidir quins temes i persones programem per a primer de batxillerat i quins per a segon, tenim en compte els aspectes següents:

- El tema a tractar
- La persona adequada
- El moment del curs
- La preparació prèvia a classe o tutoria.

Hi ha, però, un criteri general que preval per damunt dels altres: oferir a l'alumnat la possibilitat extraordinària, perquè surt de la programació establerta i per la qualitat del conferenciant, d'aprendre d'una manera diferent, a partir d'un discurs erudit i argumentat, del diàleg, del testimoniatge o del suport audiovisual que hagin triat els nostres conferenciantes. Aquest aprenentatge global, els ajuda a ser capaços de treure profit de tot allò que els envolta i a reflexionar sobre la seva realitat. És un valor afegit que possibilita una mirada àmplia de l'àmbit professional, reflexionar sobre el que han escoltat i formar-se un criteri propi per prendre decisions o opinar.

Els alumnes de les tres darreres promocions de batxillerat han pogut assistir a conferències ben diverses durant els dos anys de batxillerat. En destaquem les següents:

- “Sostenibilitat i consum responsable”, a càrrec d’Arcadi Oliveres
- “El canvi climàtic”, a càrrec de Lluís Recoder
- “Cercant el sentit de l’efort”, a càrrec d’Enric Masllorens
- “Ciència i fe”, a càrrec de David Jou
- “Per què bioètica”, a càrrec de Begoña Román
- “Crisi personal, dependència i sectarisme”, a càrrec de Pepe Rodríguez
- “Política i democràcia”, a càrrec de Juan José López Burniol
- “L’ús de les xarxes socials”, a càrrec de Vicent Partal
- “Llengua i país”, a càrrec de Màrius Serra
- “Multiculturalitat i convivència”, a càrrec de Carles Solà
- “Esforçar-se per a què”, a càrrec de Salvador Cardús
- “Diàleg interreligiós”, a càrrec de Xavier Melloni
- “El Quart Món, Casal dels Infants del Raval”, a càrrec de Thaïs Sánchez
- “Pare, existeixen les girafes blaves? O l’atenció als infants amb pluridiscapacitat i les seves famílies”, a càrrec de Cécile de Visscher.

A part d’aquestes conferències adreçades a tots els alumnes, els seminaris pedagògics organitzen altres activitats orientades a aprofundir aspectes lligats a les seves matèries i les diferents modalitats de batxillerats, com per exemple les trobades amb els autors de les novel·les llegides a llengua castellana i literatura (Ignacio Martínez de Pisón i Enrique de Hériz), les conferències d’Albert Pla i Enric Bou sobre llengua i literatura, o les de Toni Pou autor d’*On el dia dorm amb els ulls oberts* i Pau Gorostiza sobre bioenginyeria, per citar-ne algunes.

La programació dels temes a tractar en el cicle de conferències també és condicionada per la valoració que en fan alumnes, professors i fins i tot els mateixos conferenciants.

Seguidament reproduïm algunes opinions o síntesis fetes per alumnes de segon de batxillerat al maig del 2012:

“Hem fet unes vint conferències entre primer i segon i gairebé totes ens han aportat molt, ens han fet pensar i reflexionar sobre temes molt diferents. Totes molt interessants i enriquidores. Un gran mètode per reflexionar. Un encert, perquè et feien pensar i t’acostaven

a persones que són especialistes o que viuen directament la matèria, que en saben, i dels que tu tens només prejudicis, com ara la de Carles Solà sobre la immigració o López-Burniol sobre la democràcia.

“Cal que els alumnes fem autocrítica, també. Dels estudiants cap als estudiants. A cada conferència, preguntaven sempre les mateixes persones i la resta es mostraven apàtics. Les conferències són molt enriquidores. Cal que participem de manera més activa, amb preguntes, dubtes i reflexions.” (Bernat Lázaro)

“Algunes de les conferències van aportar molt coneixement i reflexió, et fan replantejar quin és el teu paper al món, reflexionar sobre el futur de tot plegat. Molts cops a l’aula no fem debats i, en canvi, a partir de les conferències es generen dinàmiques a l’aula que enriqueixen moltíssim. A més ens permet desenvolupar altres capacitats i remou la rutina acadèmica.” (Anna Barbeta)

“Se’n fan poques. Se n’haurien de fer més. S’aprèn molt amb les conferències. El fet de ser en primera persona és molt més atractiu. Crec que la conferència està desvinculada del temari, quan potser hauria d’estar més vinculat, el professorat hauria de modular més la matèria en relació amb les conferències, tot i que també és cert i està bé perquè pren consciència que més enllà de l’aula el món continua movent-se. *Eppur si muove*.”

“Algunes conferències ens han permès, a més, situar els companys, saber qui érem i quina visió tenen sobre el món. Molts cops pensem o veiem una classe de manera homogènia i el fet de posicionar-nos en els debats posteriors a les conferències ha permès que veiéssim les nostres diferències ideològiques, que veiéssim la concepció del món que cadascú de nosaltres tenim, que l’escola no és homogènia, que pensem diferent i que podem debatre sobre aquest respecte.” (Roger Bernet)

“Sota el suggeridor títol de ‘Per què bioètica?’ la doctora Román ha anat desgranant el sentit de la bioètica, que ha definit com una reflexió críticoracional sobre els valors i les normes relacionats amb la vida i la ciència, sempre en un àmbit plural, dialogant i amb vocació de consens. Ha remarcat també la importància de qüestionar-se contínuament sobre situacions que poden afectar tard o d’hora l’existència, per molt llunyanes que semblin.

“En resum, l’objectiu de la conferència era crear un espai per pensar, tot anant una mica més enllà dels problemes amb què topem quotidianament, però que algun dia poden esdevenir la nostra realitat. I ho ha aconseguit.” (Elisabet Vives)

“Solà va abordar el polèmic fenomen de la immigració a Catalunya, plantejant-lo no pas com un problema sinó com un incentiu positiu a l’hora d’incrementar l’estat del benestar. Va parlar de la necessitat d’acollir els immigrants per convertir el nostre país en una nació solidària, receptiva i hospitalària, en què convergeixen diverses cultures. A tall d’exemple, va reproduir un capítol del seu programa, *Sentiment*, el qual va commoure tot el públic amb la història d’un immigrant de Ghana, resident a Vic des de fa vuit anys, que va sentir amor per Catalunya, país on ha decidit viure, després de participar en un muntatge teatral amb poemes de Jacint Verdaguer.

“Després d’un seguit de comentaris i interpel·lacions del públic, Solà va cloure l’acte amb una reflexió sobre la riquesa cultural i lingüística que aporta la immigració, la qual no s’hauria de veure reduïda a una minoria de casos negatius, com ara el de la polèmica sobre el burca. En definitiva, va demanar més empatia i comprensió i una disminució dels prejudicis envers els immigrants.” (Violeta Alarcón)

La coordinadora d’Orientació opina el següent:

“Aquest any m’han agradat molt. Professionals que, a més, saben explicar-se. Bons comunicadors, però amb un rigor acadèmic encomiable. En tot cas, el temps que tenen les conferències assignat és massa reduït, cosa que fa que els alumnes no tinguin prou espai per participar en el debat posterior. També és veritat que aquest any s’han preparat les conferències a tutoria grupal per incentivar la participació dels alumnes, tot presentant els conferenciants o tractant temes relacionats prèviament, però són les sortides les que ja estan lligades a les classes magistrals. És cert, però, que determinades conferències han donat molt de joc més enllà del torn de paraules o de les tutories, tot generant molt debat dins i fora de l’aula”. (Eulàlia Lorés, coordinadora d’Orientació)

I algunes reflexions dels conferenciants:

“Va ser un públic agraït i interessat en les qüestions ètiques d’una societat plural i tecnològica; *agraït i interessat* són característiques que es podien corroborar amb el silenci que hi havia i amb la qualitat de les preguntes que van allargar la sessió. Un plaer sentir-se escoltada i acollida.” (Begoña Román)

“Trobo molt notable que una escola interrompi el seu programa acadèmic -sempre tan atapeït- perquè el seus alumnes més grans (batxillerat) escoltin un tema que directament *no toca*. I tanmateix, és el que *més toca* perquè una escola -i més si té inspiració cristiana- també ha de formar en els grans valors de la vida, en aquest cas, l’obertura a allò transcendent, a l’espiritualitat o a la interioritat. Vaig trobar que tant alumnes com professors eren receptius i ahora crítics amb el tema, dues actituds indispensables davant de qualsevol qüestió. Les preguntes dels alumnes al final de la conferència em van semblar adients i intel·ligents. Així que em complac que la ICCIC estigui atenta a aquests temes i els proposi com una qüestió oberta a tots els seus alumnes.” (Xavier Melloni)

“La meua opinió és francament positiva. Un grau d’atenció i d’implicació en la conferència superior a la mitjana.” (Màrius Serra)

“Em va semblar que eren uns joves que tenien interès per les coses. Qui parla detecta immediatament si l’escolten o no. Escoltaven. No es pot demanar més.” (Juan José López Burniol)

Com a cloenda, la taula rodona

En acabar segon de batxillerat, es clou el cicle de conferències amb un acte acadèmic, en format de taula rodona, que té lloc a mode d’última lliçó. L’objectiu d’aquesta darrera conferència és ajudar els alumnes a decidir la tria d’uns estudis superiors, o d’una determinada carrera academicoprofessional.

Aquesta activitat clou també totes les accions d’orientació que es duen a terme durant tot el batxillerat. A la taula rodona els convidats solen ser antics alumnes de les escoles Thau o del CIC, que ja han realitzat una trajectòria professional que els pot servir de model.

Al maig del 2010, amb el títol “El coneixement i la universitat”, van participar a la taula rodona Claudi Alsina, matemàtic, Xavier Batlle, físic, i Ignasi Moreta, editor.

Al maig del 2011, amb el títol “Fer 18 anys. Passat, present i futur”, hi van participar Nora Ventosa, química, Marta Moragas, biòloga, Bernat Soler, periodista i Marc Guinjoan, polític.

I aquest curs, a la taula rodona, hi van participar Anna Bernadó, periodista, Montse Ingla, editora, Oriol Broggi, director teatral, i Dani Orbitg, empresari de restauració, amb el títol “Quan tenia 18 anys...”.

En aquestes taules rodones l'alumnat escolta el testimoni i el diàleg entre els ponents, que recorden la tria d'uns estudis en acabar el batxillerat, inici d'una carrera professional, directa o indirecta, que

els ha portat a la professió actual. El comú denominador de les intervencions a la taula rodona sol ser la necessitat de relativitzar la transcendència de les decisions perquè en els seus itineraris vitals allò que realment ha estat important és el compromís i el sentit del que es fa, i triar de fer allò que agrada.

El cycle de conferències de batxillerat contribueix a l'orientació i l'adquisició de coneixements i competències necessaris per al futur acadèmic i professional dels alumnes, però sobretot a l'educació en els valors de la llibertat, la responsabilitat i el respecte als altres. Si bé els valors s'ensenyen sobretot amb l'exemple diari, en el cycle de conferències es fan explícits i contribueixen a l'educació integral de l'alumne.